

1.3 Jonas Biliūnas „Kliudžiau“

Kliudžiau

Tat buvo nedidelė balta katytė. Jos menkas suliesėjęs kūnelis visas drebėjo nuo šalčio ir baimės; jos plaukai, nuo lietaus sušlapę ir purvais apskretę, visi kabėjo sustirę ir pasišiaušę. Radau aš ją lauke, patvory pritūpusią, susirietusią, nelaimingą. Mane pamačiusi, ji taip gailėstingu balsu sumiaukė ir pažiūrėjo akimis, kuriose švietė ir baimė, ir viltis. Ji buvo dar visai visai jaunutė, bet tokia sudžiūvusi! Gal ją atėmė nuo jos motinos žmonės, gal jie pirma norėjo ją įdėti maišiukan ir, nunešę į upę, įmesti vandenin, bet paskui atnešė laukan, pametė patvorin, kad ji neberastų namų ir nudvėstų badu: pas žmones jau nebebuvo jai vietos, gal jau nebe pirmą dieną ji čia išalkusi ir sušalusi tupi...

Bet kas man darbo? Juk ji niekam nereikalinga...

Ir aš apsidžiaugiau, kaip apsidžiaugia, pamatęs kiškį, medėjas. O aš juk juo buvau apsitaisęs. Ant pečių turėjau persidėjęs lanką, rankoje nešiaus strėlas: maniau esąs tikras Amerikos tyrlaukių gyventojas, Kuperio aprašytas. Nors buvau tik antros klasės mokinys, tačiau jaučiausi milžinas esąs, kuris, rodės, ir vilkų būrį susitikęs, neišsigąstų.

O čia buvo tik maža sudžiūvusi katytė...

Atmatavęs dešimtį žingsnių, atsistoju, nusiėmiau nuo pečių lanką, įtempiau strėlą ir pradėjau taikinti. Liūdnomis akimis žiūrėjo į mane nelaimingas gyvulėlis, tarsi klausdamas, ką aš darau... ir laukė.

Strėla sudzimbė ore, ir pamačiau, kaip katytė staiga pervirto kūlio, skaudžiai skaudžiai sumiaukė ir pradėjo stirenti kojytėmis...

Kliudžiau. Kaip tikras medėjas prilėkiau artyn, bet ūmai pajutau širdyje šaltį ir apsistoju nustebę: katytės veidas buvo neapsakomo skausmo pervertas, akys primerktos; ji iš visos dar likusios galios pasistengė atsistoti ant pirmutinių kojų ir pradėjo šliaužti, vilkdama žeme savo kūnelį: kartu vilkosi įlindusi jos krūtinėn strėla, o iš žaizdos dideliais juosvais lašais lašėjo ant smėlio sukrekėjęs kraujas.

1.3 Jonas Biliūnas „Kliudžiau“

Nusiminęs, nebežinodamas, kas daryti, atžagaria ranka numečiau lanką ir strėlas ir neatsigręždamas parlėkiau namo. Širdyje jaučiau skausmą ir sunkumą: tarsi didelė didelė našta slėgė krūtinę.

Tik trečią dieną drįsau išeiti laukan: katytė gulėjo aukštelninka, nebegyva. Čia pat prie jos buvo numesti lankas ir strėlos. Nutvėręs nuo žemės, lanką ir strėlas sulaužiau į šipulius ir toli išmėčiau po lauką. Tik nedrįsau išimti strėlos, kuri buvo įsisiurbusi katytės krūtinėn ir dabar stypsojo atsikišusi.

Tat buvo vienatinis mano gyvenime šūvis. Bet laimingas: aš jį ir ligi šiolei dar tebenešioju savo krūtinėje...

Iš Jono Biliūno kn. „Laimės žiburys“

1. Perskaitykite J. Biliūno apsakymą „Kliudžiau“. Raštu atsakykite į klausimus.

1. Apibūdinkite katytę – vartokite žodžius iš teksto.	
2. Kas yra pagrindinis šio apsakymo veikėjas?	
3. Pacituokite, kaip pagrindinis veikėjas jautėsi apsakymo pradžioje.	
4. Kaip pagrindinis veikėjas jautėsi sumedžiojęs katytę?	
5. Kaip berniukas elgėsi kitą dieną? Kodėl?	
6. Kokia šio apsakymo pagrindinė mintis?	

1.3 Jonas Biliūnas „Kliudžiau“

2. Dar kartą perskaitykite J. Biliūno apsakymą „Kliudžiau“. Parašykite pasakojimo planą.

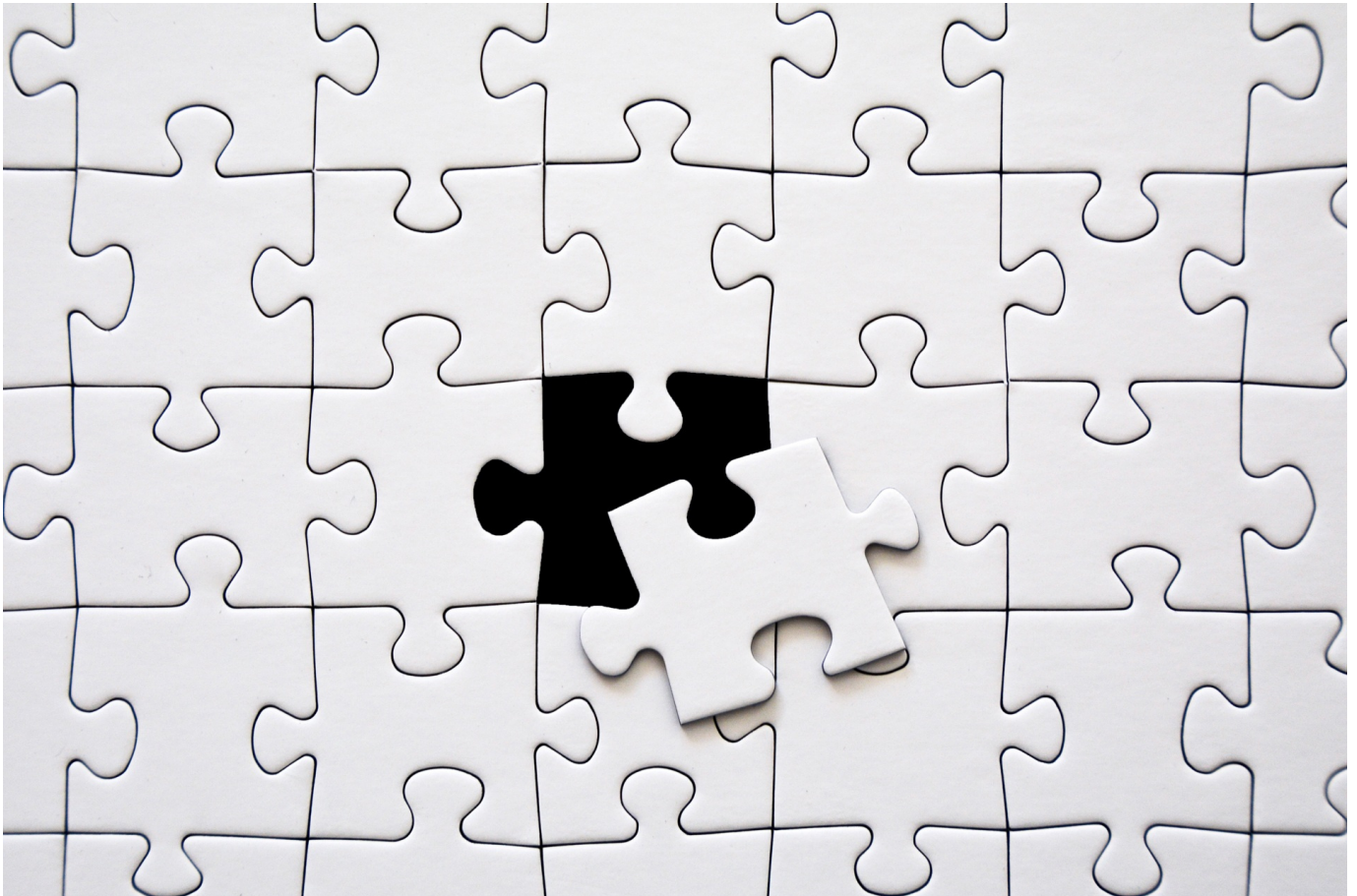
A worksheet for creating a story plan. It features a large orange brushstroke at the top, followed by five rows. Each row starts with a small orange square, followed by a horizontal line for writing. The entire sheet is framed by a dashed blue border with circular punch holes at the top corners.

3. Skaitydami apsakymą turbūt pastebėjote, kad teksto viduryje yra tuščias laukelis. Jame nupieškite perskaityto apsakymo iliustraciją. Pristatykite ją bendraklasiams, paaiškinkite, ką ir kodėl nupiešėte. Pagalvokite, ko tekstui suteikia iliustracijos. Klasėje padiskutuokite apie įsimintiniausias jūsų matytas iliustracijas.

1.3 Jonas Biliūnas „Kliudžiau“

4. Atpasakodami tekstus dažniausiai pasitelkiame savo sukaupią žodyną – žodžius, kuriuos vartojame kasdien. Kad atpasakojimas būtų vaizdingesnis, derėtų į jį įterpti ir autoriaus vartotų žodžių. Į kiekvieną dėlionės detalę įrašykite po vieną iš J. Biliūno apsakymo „Kliudžiau“ sužinotą vaizdingą žodį, kurį pavartotumėte atpasakodami šį kūrinį.

5. Remdamiesi savo sukurtu teksto planu ir vaizdingų žodžių dėlionė, klasės draugams atpasakokite J. Biliūno apsakymą „Kliudžiau“.

